

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1926"

Személy

Szerző:

Cím: *Intervju Hollandiában - a „mulató” Budapestről*

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp

(Hely)

1926. 12. 12.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Intervju Hollandiában — a „mulató” Budapestről.

Belépőjegy a pesti éttermekbe. — A cigányzene és a pesti magyar tiuk mókás jazzbandja. — Világtorgalom a pesti asztaltokon.

„Tanulni és szórakozni odamegyünk a maga kedves szép, érdekes, izgató Budapestjére” — mondta egy szálloda igazgatója.

Scheveningen, december. A hóvihár elült. Már nem korbácsolja emeletmagasságra a hullámokat. Lélekcsen, esőndöcsen mormol a tenger. Zuzmarások az ablakok. Fehérkeztetés pincérek mereven figyelnek. Majd kidülld a szemük. Persze — az igazgató asztalánál ülünk. Ennek a télen is gyönyörű scheveningeni szálloda-óriásnak az igazgató a korlátlan ura és királya. Az igazgató ur most jött meg Párizsból. Már előkészíti a szezon. Télen, decemberben már gyurja a nyarat. Nőket — a bárba, parkettre. Franciákat a hollandusoknak. Zenét — simát, halkán, lágyan szólót. *Hisz a velőt rázó charlestont senki se járja már idekint.* Belefáradtak.

Elfogtam az igazgatót. Már régóta kíváncsi voltam rá — a megjegyzései, kritikái érdekelték — hogy ő, ez az Amerikát sokszor bebolyongott európeér mint mond Budapestről. Mert hisz nem régen Pesten járt. Ott volt a pompás világtorgalmi kongresszuson a nemzetközi szállodásokkal és vendéglősökkel. De nem először és nem — utóljára. Sőt az egy utból most is kettőt csinált. Először hivatalosan a holland szállodások országos szövetségét képviselte. Azután, mikor Bécsbe ért, úgy érezte, hogy *nem tud megvárni — Pesttől. Egyszerűen elszakadt külföldi kollégáitól, s visszament inkognitóban*

a gavallérságból és a figyelemből ugyancsak példát meríthetett a külföld! Mintha a szegény ország szegény Pestje aranyban fűrésztötte volna a gazdag külföld gazdag szállodásait.

— *De igazgató ur, a második utról!* — szakított félbe. *Arról a négy napról beszéljen, amit inkognitóban töltött Budapesten.*

És moneer van Hanja készségesen nyilatkozik.

— *Apró megfigyeléseket akar? Külső benyomásokat, részletkérdéseket? Hát hol is kezdjem...*

— *Az éttermekben Budapesten még mindig végig nézik az embert, ha más asztalához ül. Ez óriási veszteség a direktoroknak. A kis asztal? Igen, láttam — sok, nagyon sok a jobb helyeken az egyszemélyes kis asztal. Így akarnak kifogni a pesti rossz szakoson. De a kis asztal veszedelmes. Tálalni se lehet, bor sem áll meg rajta. No és nincs tánc! Legalább is kevés helyen van. Idekint már*

minden tedn, dinén táncolnak. Leves előtt, leves után. Csak egy kicsit. De ez a kicsi is jó hatással van ám a — számlára. Nagyobb a fogyasztás. Nincs este belépőjegy? Már mint a zenés és táncos éttermekben? Dehogyan nincs. Nálunk, Hollandiában előre kell megváltani. Előre, adóval, a kasszáján. Pesten — utólag. Utólag, mert a zenekar tányérjába kell fizetni. Sőt a karmester nagyszerű ellenőr, hangosan rámköszön, ha feledékeny lennék. Szóval előre, vagy utólag, ez egyre megy. És a táncos helyen az evés-ivás árai talán olcsóbbak Párizsnál, Berlinnél, Brüsszelnél? Dehogyan. Ellenkezőleg, Pesten a külföldinek ez is drágább! Hisz én, mint idegenforgalmi — külföldi, ha bemegyek, hát táncolni is szeretnék. Csak egy-két

tourt. De a szomszéd asztal hölgye nem jön velem. Nem táncol, mert „gesellschaftsmässig“, nem ismer. *Ha tehát táncolni akarok, magammal kell vinni a táncosnőt. Érte is fizetni az egész számlát. Így hát hogy ne lenne nekem drágább a pesti „diner dance“, mint idekint bárhol. Lokálokban? Ott is voltam. Gyönyörű fiatal nők. Angol band-zene, de mind magyar fiú. Eddig így mondták idekint, hogy a magyar cigány páratlan, most majd a lesz a divat, hogy magyar — jazzband. Mert sehol — London, Párizs, Ostende, Nizza — sehol sincsen olyan tüzes, mókázó, jó jazzband, mint a színmagyar pesti fiúk hatos-hetes zenekara. Hangulat, kedv... Oh, ma már csak Pesten tudnak még igazán mulatni az emberek!*

— *A charlestont azonban cifrán járják. Mondják is Párizsban, hogy minden artista táncos, aki tavasszal agyonrezegte-zötyögte-rángatta magát s erről a bolond táncról most, mikor kellene, nem tud leszokni, most Pesten keres magának szerződést. Mert Pesten kegyetlentül zötyögnek még. Dehát ez a csodálatos lábtánc mintha igazán a magyarnak való is volna! A csárdás az előhírnöke, a magyar nő formás lába pedig „kelléke“ a charlestonnak.*

— *A lokálok is igen drágák. Egy tour, egy dobálni való galacsin, egy pukkanásra váró léggömb, furulyázó szerpentin mind-mind pénzre megy. S a közönség fizet. Oh boldog pesti direktorok! Látja — idekint töltünk mindent ingyen követelnek. És a pompa, divat ott maguknál... Budapest vezet. Egyszerűen — látványosság a külföldinek. A kelet gyöngye. Csak az a kár, hogy maga az öreg és igazi „Kelet“ hiányzik még Pestről. Kinaiak, japánok — kamaslival, aranyzipókával, festett szemöldökkel, pénz szórva, blazirtan... közülük egyet sem láttam a pesti barok szücsölőn!*

— *Bunda mindenkin, pedig még tél sem volt. Régi ruhákban senkit se látni. Hova teszük ott maguknál a viselt ruhát? Mintha lenne egy szegény és szomorú Budapest is, mely azután a fényűző, pompás és elegáns magyar főváros „uraktól levetett“ garderobjait, staffiringjait használná...*

— *A cukrászdák, oh, azok igen kedvesek.*

Budapestre, mint ahogy ő mondta nekem: „a maga kedves, szép, érdekes, izgató Budapestjére.“

Az első utjáról, a kongresszusi napokról ő is csak azt meséli, mint amit már a többi külföldi résztvevő idekint a nagy lapok hasábjain elmondott a nagyvilágnak. Hogy nagyszerű volt. Felejtetetlen. Pompásan rendezték. Oly annvira, hogy

Különösen nekünk, idegeneknek. Hisz kávéval és zenével, de ujság nélkül ők pótolják egyedül Budapesten a külföldinek idekint megszokott ebéd előtti pihenését. Különben is a cukrászda specialitás az édesszáju magyaroknál. A külföld, sőt Sacher halála óta még Bécs is, nem ismeri pesti értelemben a cukrászda fogalmát. Így aztán nincs is olyan pompás süteményük!

— Az utcáról beszéljek? Szédületes a forgalmuk. A gyalogforgalmuk. *Mig Párizs, Berlin, Brüsszel, Amsterdam a kocsituton, addig Budapest a gyalogjárók aszfaltjain produkál világforgalmat.* S az is igaz, hogy az utcán sok a nagyhangu ember. Az ugynevezett „trottoár-emberek”! Könnyen hívök, vagy mikor nem kellene, bizalmatlanok, kritizálók s akik a külföldit hamar — palinak nézik. De azért mind mulatságosak, jókedvűek, szellemesek. Azt mondhatnám, hogy *Európában — Budapesten találni a legélénkebb és legkedélyesebb polgárokat.*

— Sétálva, bolyongva, ami még feltűnt: ez a pesti kirakat volt. Az ezercikkés csemegés és a női konfekció ma már izlésben, ügyességben, leleményességben szenzációs kiállításokat produkál idekint a külföldön egy-egy kirakat üvegtáblája mögött. Ilyen világvárosi kirakatokat, sajnos, még nem láttam Budapesten. *A kirakat- és reklám-trükkök nyugateurópai hóbortjának, úgy látszik, még nincs nyoma a magyar fővárosban.*

— Volna még sok érdemes megfigyelése a külföldinek, de hiszen bizonyos, hogy idővel a nyugati világvárosok minden szokásához alkalmazkodni fognak a magyarok. De ne higgye ám azért valahogy, hogy a külföldi csak kritizál. Nem. Sőt ellenkezőleg, sokat tanulhat Budapesten. Különösen mi, éttermesek. *Szakácsművészetünk leleményességét felfrissíteni a jövőben Párizs helyett Pestre megyünk.* A fényt és eleganciát, amit a sokpénzü ember gyomra kíván, adagokban fogjuk maguktól a külföldre szállítani. *Látogatni fogjuk Budapestet. Impresszáriói leszünk a magyar barátságának.* Sőt félek, hogy mulatni jóízűt, cigánnyal, pezsgővel és pezsgővérű szép magyar asszonyokkal a jövőben csak Pesten fog a külföld! Vendéglátásuk varázsa önkéntelenül is vissza-visszacsalogtatja a Duna mellé, maguk közé az egyszer ottjárt idegent.

A magyar idegenforgalom élő reklámja elhallgat: az igazgató ur megjéged, mikor meglátja, hogy titokban a gyümölcszalvéta hátsó oldalára jegyezgetek. Meg ne